

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่เข้าในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะพยาบาลศาสตร์ 4 แห่งคือ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นักศึกษาเหล่านี้ได้ผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในสถาบันการศึกษานั้น ๆ มาแล้วอย่างน้อย 2 ปีการศึกษา

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรคือนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ 4 แห่ง ที่กำลังฝึกปฏิบัติการพยาบาลในตึกผู้ป่วยแผนกอายุรศาสตร์และศัลยกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ฝึกปฏิบัติงานในตึกผู้ป่วยนั้น ๆ มาแล้วอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง กำหนดกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 25 ของประชากร ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

	ประชากร	ตัวอย่าง
1. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	196	50 คน
2. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	230	57 คน
3. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	135	34 คน
4. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	138	35 คน
รวมทั้งสิ้น	699	176 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เลือกนักศึกษาพยาบาลที่กำลังฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแผนกอายุรศาสตร์และศัลยกรรม เนื่องจากลักษณะการเรียนการสอนในตึกผู้ป่วยแผนกอายุรศาสตร์และศัลยกรรม เป็นการให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยโดยตรง อาจารย์พยาบาลจะสอนและนิเทศแก่นักศึกษาพยาบาลอย่างใกล้ชิด ดังนั้นจึงถือว่านักศึกษาพยาบาลที่ฝึกปฏิบัติการพยาบาลใน

แผนกอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ เป็นตัวแทนได้ดีกว่านักศึกษาพยาบาลที่ฝึกปฏิบัติพยาบาลอยู่ในแผนกอื่น ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวบรวมหลักการและแนวความคิดนำมาสร้างเป็นข้อคำถามพฤติกรรมการณ์ของอาจารย์พยาบาลในตึกผู้ป่วย โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

1. การวางแผนการสอนและการนิเทศ (15 ข้อ)
2. การดำเนินการสอนและการนิเทศ (24 ข้อ)
3. การประเมินผล (7 ข้อ)
4. คุณลักษณะที่ดีของอาจารย์พยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการสอน (14 ข้อ)

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนตัว จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการณ์การสอนของอาจารย์พยาบาลในตึกผู้ป่วย จำนวน 60 ข้อ ระดับของพฤติกรรมประเมินโดยใช้มาตราส่วนให้ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ในส่วนที่เป็นจริง และในส่วนที่คาดหวัง ดังตัวอย่าง

พฤติกรรมการณ์การสอนของอาจารย์พยาบาล		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0. สอนโดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย	ที่เป็นจริง	5	4	3	2	1
	ที่คาดหวัง					

ในการตอบแบบสอบถาม ให้ผู้ตอบแบบสอบถามอ่านข้อความทางซ้ายมือแต่ละข้อ แล้วประเมินพฤติกรรมการณ์การสอนของอาจารย์พยาบาลประจำตึกผู้ป่วยคนไข้ของตนในตึกผู้ป่วยที่ผู้ตอบแบบสอบถามฝึกปฏิบัติงานอยู่ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในระดับที่นักศึกษาพยาบาลคิดว่าอาจารย์พยาบาล

ทำนนั้น มีพฤติกรรมการล่อนอยู่ในระดับนั้น ๆ ในข้อที่เป็นจริง และให้พิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่า อาจารย์พยาบาลทำนนั้นควรมีพฤติกรรมการล่อนในระดับใดที่จะทำให้การเรียนภาคปฏิบัติ ของนักศึกษาพยาบาลดีขึ้น แล้วขีดเครื่องหมาย / ในช่องที่คาดหวัง ระดับพฤติกรรมการล่อน ในเด็กผู้ป่วยตามการรับรู้และตามความคาดหวังของนักศึกษาพยาบาลแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

ระดับ 5 มากที่สุด หมายถึง การปฏิบัติเป็นประจำหรือมีพฤติกรรมประมาณร้อยละ 81-100

ระดับ 4 มาก หมายถึง การปฏิบัติเกือบเป็นประจำหรือมีพฤติกรรมประมาณร้อยละ 61-80

ระดับ 3 ปานกลาง หมายถึง การปฏิบัติประมาณครึ่งหนึ่งหรือมีพฤติกรรมประมาณ ร้อยละ 41-60

ระดับ 2 น้อย หมายถึง การปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง หรือมีพฤติกรรมประมาณร้อยละ 21-40

ระดับ 1 น้อยที่สุด หมายถึง การปฏิบัติน้อยที่สุดหรือมีพฤติกรรมประมาณร้อยละ 0-20

การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เลือกและเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทาง การศึกษาพยาบาลเป็นผู้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิทาง ด้านต่าง ๆ 10 ท่าน ดังนี้คือ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติทฤษฎีการศึกษา 1 ท่าน
2. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินผล 1 ท่าน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาพยาบาล 4 ท่าน
4. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอนในเด็กผู้ป่วย 4 ท่าน

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีข้อความจำนวน 64 ข้อ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงและแก้ไขให้เหมาะสม ได้ แบบสอบถามที่มีข้อความจำนวน 60 ข้อ แล้วจึงนำแบบสอบถามนี้ไปทดลองหาความเที่ยง

การหาความเที่ยง (Reliability)

การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองกับนักศึกษาพยาบาลที่กำลังฝึกปฏิบัติงานในตึกผู้ป่วยแผนกอายุรศาสตร์และแผนกศัลยศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย จำนวน 20 คน การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามใช้วิธีของ Cronbach's Coefficient Alpha

สูตรการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของ Cronbach's Coefficient Alpha

(ประคอง กรรณสูต 2524 : 62)

$$r = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

n = จำนวนข้อ

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนผู้รับการทดสอบ หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ของคะแนนของผู้รับการทดสอบ

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำการแจกและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระยะเวลาการแจกแบบสอบถามเป็นสัปดาห์สุดท้ายของการฝึกปฏิบัติงานในตึกผู้ป่วยนั้น ๆ ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยใช้การคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ของศูนย์คอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการแพทย์มหาวิททยาลัย โดยวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) โดยมีค่าสถิติดังนี้คือ

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการณ์สอนของอาจารย์พยาบาล

ตามการรับรู้และตามการรับรู้และตามความคาดหวังของนักศึกษาพยาบาล โดยการทดสอบค่า t (t - test)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย